

22 Δεκεμβρίου, 1993

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 146, 23, 25, 26, 28, 29, 33 ΚΑΙ 54
ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ ΤΣΙΟΥΛΛΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΔΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 448/92)

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώ-
σεως — Παράλειψη διεξαγωγής δέουσας έρευνας — Προξενεί έλ-
λειψη γνώσης ουσιωδών γεγονότων — Πλάνη περί τα πράγματα
Χαρακτηριστικά.

5

Διοικητικό Δίκαιο — Γενικές Αρχές — Δικαίωμα ακροάσεως — Απο-
τελεί δικαίωμα δημοσίου δικαίου — Επιβάλλεται όταν τίγονται οι-
κονομικά συμφέροντα διοικουμένου — Έγγραφο διαμαρτυρία
πληροί την άσκησή του.

10

Διοικητική πράξη — Αιτιολογία — Αν δεν είναι πλήρης στο σώμα της
διοικητικής απόφασης μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία
του φακέλου.

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώ-
σεως — Υπέρβαση εξουσίας — Πρέπει να εξειδικεύεται για να μπο-
ρεί να γίνει δεκτός ως λόγος ακυρώσεως.

15

Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα — Άρθρο 28 — Αρχή της ισότητας
— Η παραβίαση της πρέπει να τεκμηριωθεί — Διαφορετικής ευ-
νοϊκής μεταχείρισης πρέπει να τυγχάνουν πρόσωπα που βρίσκο-
νται στην ίδια κατάσταση με αυτόν που ισχυρίζεται την παραβίαση
της αρχής της ισότητας.

20

Ο αιτητής επεδίωξε με την προσφυγή του την ακύρωση απόφασης των καθ' ων η αίτηση, με την οποία είχαν απορρίψει αίτημά του για παραχώρηση σ' αυτόν οικίας στο νέο χωριό Άλασσα.

5 Κριτήριο απαραίτητο για την απόκτηση τέτοιας οικίας ήταν η ιδιότητα των αιτητών ως ιδιοκτητών χρησιμοποιήσιμης κατοικίας στο χωριό Άλασσα πριν την 27/9/84. Ο αιτητής είχε επικαλεστεί την ιδιότητά του ως ιδιοκτήτης του 1/30 μεριδίου υποστατικού, που αποτελείτο από ένα ακατοίκητο δωμάτιο και αποχωρητήριο.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

15

1. Παράλειψη να γίνει δέουσα έρευνα, η οποία προξενεί έλλειψη γνώσης των ουσιωδών γεγονότων, έχει ως αποτέλεσμα λόγω παράβασης των αρχών του Διοικητικού Δικαίου, την ακύρωση της διοικητικής πράξης.

20

Πλάνη περί τα πράγματα συνίσταται, είτε με τη λήψη υπόψη μη υφιστάμενου γεγονότος, είτε με τη μη λήψη υπόψη υπάρχοντος γεγονότος.

25

Το Δικαστήριο, μετά από μελέτη των ενώπιόν του εγγράφων, είναι ικανοποιημένο ότι έγινε δέουσα έρευνα και ότι η Διοίκηση δεν ενήργησε με πλάνη περί τα πράγματα.

30

2. Η απόφαση κοινοποιήθηκε στον αιτητή με επιστολή του Επάρχου, δεν εκδόθηκε, όμως, απ' αυτόν.

35

Ο αιτητής έστειλε με συστημένο ταχυδρομείο αίτηση στον Υπουργό Εσωτερικών. Αρμόδιο Όργανο ήταν το Υπουργικό Συμβούλιο.

40

3. Το δικαίωμα ακρόασης είναι ένα από τα βασικά δικαιώματα των Κανόνων Φυσικής Δικαιοσύνης.

Το δικαίωμα του διοικουμένου να τύχει ακρόασης στη διαδικασία έκδοσης πράξης που τον απειλεί, είναι δικαίωμα δημόσιου δικαίου.

Ένα πρόσωπο, του οποίου τα οικονομικά συμφέροντα επηρεάζονται από απόφαση που λαμβάνεται από αρμόδια αρχή, πρέπει να έχει την ευκαιρία να κάνει γνωστή την άποψή του στην αρχή αυτή.

Το δικαίωμα ακρόασής του το άσκησε και το παράπονό του δεν ευσταθεί.

4. Η επιστολή ημερομηνίας 26 Μαρτίου, 1992, περιέχει αιτιολογία η οποία δεν είναι πλήρης, αλλά συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου.
5. Καμιά πράξη ή παράλειψη δεν προβλήθηκε που να συνιστά υπέρβαση εξουσίας. Ο γενικός όρος "υπέρβαση εξουσίας" πρέπει να εξειδικεύεται για να μπορεί να γίνεται δεκτός ως λόγος ακυρώσεως. 5
- Ο λόγος για υπέρβαση και κατάχρηση εξουσίας, παραμένει ατεκμηριωτος, αστήρικτος, απλός ισχυρισμός και απορρίπτεται. 10
6. Ο αιτητής δεν ήταν ιδιοκτήτης κατοικήσιμης οικίας στην Άλασσα. Δεν παρουσίασε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι πρόσωπα που βρισκόνταν στην ίδια κατάσταση μ' αυτόν έτυχαν διαφορετικής ευνοϊκής μεταχείρισης. Δεν τεκμηριώθηκε ο ισχυρισμός για παραβίαση της αρχής της ισότητας. 15

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενη υπόθεση: 20

Μελέτης ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 347.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία απορρίφθηκε αίτημα του αιτητή για παραχώρηση σ' αυτόν κατοικίας στο νέο χωριό Άλασσα. 25

Στ. Στυλιανού, για τον Αιτητή. 30

Δ. Παπαδόπουλος, Ανώτερη, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ο αιτητής με την προσφυγή αυτή ζητά την ακύρωση απόφασης με την οποία απορρίφθηκε αίτημά του για παραχώρηση σ' αυτό κατοικίας στο νέο χωριό Άλασσα, που κοινοποιήθηκε με επιστολή ημερομηνίας 26 Μαρτίου, 1992. 35

Οι λόγοι ακυρώσεως που προβλήθηκαν και αναπτύχθηκαν είναι:- 40

1. Έλλειψη δέουσας έρευνας και πλάνη περί τα πράγματα.

2. Η απόφαση λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο - τον Έπαρχο - και όχι το Υπουργικό Συμβούλιο.

5 3. Παράβαση των Κανόνων Φυσικής Δικαιοσύνης και, ειδικά, του δικαιώματος ακροάσεως.

4. Έλλειψη αιτιολογίας.

10 5. Υπέρβαση και/ή κατάχρηση εξουσίας.

6. Άνιση μεταχείριση και κατάφωρη δυσμενής διάκριση σε βάρος του αιτητή, σε σύγκριση με άλλους ιδιοκτήτες του χωριού Άλασσα, κατά παράβαση του Άρθρου 28 του Συντάγματος.

15 Η Κύπρος υποφέρει από λειψυδρία και περιοδικές εποχές ανομβρίας.

20 Η Κυπριακή Δημοκρατία αποφάσισε τη δημιουργία μεγάλου φράγματος στην κοίτη του ποταμού Κούρρη, κοντά στο χωριό Άλασσα.

25 Στις 25 Φεβρουαρίου, 1982, για την επίτευξη του σκοπού αυτού, το Υπουργικό Συμβούλιο, με Απόφασή του Αρ. 21.440, αποφάσισε τη μετακίνηση του χωριού Άλασσα σε νέα ασφαλή θέση.

30 Ο αιτητής ήταν εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης με Τίτλο Αρ. 2029, ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου, 1980, του τεμαχίου 117, Φ/Σχ. LIII/21, στην Άλασσα, εκτάσεως 125 τ.π. Στον τίτλο που εκδόθηκε με Αίτηση Α2353/80 η ιδιοκτησία αυτή περιγράφεται "τόπος".

35 Ο αιτητής ήταν, επίσης, δυνάμει κληρονομιάς από τον πατέρα του, ιδιοκτήτης του 1/5 μεριδίου των 72/432 μεριδίων, (δηλαδή του 1/30 μεριδίου), υποστατικού στην Άλασσα, που αποτελείτο από ένα ακατοίκητο δωμάτιο και αποχωρητήριο.

40 Στις 13 Ιουλίου, 1984, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Αρ. 1974, Παράρτημα Τρίτο, Μέρος II, Τόμος II, Γνωστοποίηση Απαλλοτριώσης - Α.Δ.Π. 1126, σελ. 931 - που κάλυπτε, μεταξύ άλλων, και την πιο πάνω ιδιοκτησία του αιτητή.

Στις 19 Οκτωβρίου, 1984, δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Αρ. 2000, Παράρτημα Τρίτο, Μέρος II, Τόμος II, Διάταγμα Απαλλοτριώσης της ίδιας ακίνητης ιδιοκτησίας - Α.Δ.Π. 1609, σελ. 1362 - και Διάταγμα Επίταξης - Α.Δ.Π.

1633, σελ. 1379.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με Αποφάσεις του Αρ. 25.014 και 27.603, που λήφθηκαν στις 27 Σεπτεμβρίου, 1984, και 18 Σεπτεμβρίου, 1986, αντίστοιχα, καθόρισε κριτήρια για την παραχώρηση κατοικιών στο νέο χωριό Άλασσα, που στην τελική τους μορφή, στην έκταση που έχουν σχέση με την παρούσα υπόθεση, είναι:-

5

"(ι) να δικαιούνται παραχώρησης ιδιόκτητης κατοικίας και πρόσωπα, τα οποία κατείχαν χρησιμοποιήσιμη ιδιόκτητη κατοικία στην Άλασσα, πριν την 27.9.84 (ημερομηνία τελικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για τη μετακίνηση του χωριού) ανεξάρτητα αν δεν ήταν μόνιμοι κάτοικοι του χωριού ή κατέχουν ιδιόκτητη κατοικία στον τόπο διαμονής τους, νοουμένου ότι δεν τους έχει παραχωρηθεί ήδη άλλη ιδιόκτητη κατοικία στο νέο χωριό Άλασσα, ..."

10

15

Τον Οκτώβριο του 1985 ο αιτητής εισέπραξε £27,00 αποζημίωση για την απαλλοτρίωση του τεμαχίου 117 και £2,80 τόκους.

20

Φαίνεται ότι η κατασκευή του νέου χωριού προσέλκυσε την προσοχή προσώπων που δικαιούνταν με βάση τα κριτήρια και προσώπων που δεν δικαιούνταν και άρχισε αγώνας απόκτησης ιδιόκτητης κατοικίας στο νέο χωριό Άλασσα.

25

Στον αιτητή δεν παραχωρήθηκε ιδιόκτητη κατοικία στο νέο χωριό Άλασσα.

Στις 14 Ιανουαρίου, 1988, ο αιτητής, με επιστολή του στον Υπουργό Εσωτερικών, ζήτησε την παραχώρηση σ' αυτόν ιδιόκτητης κατοικίας στο νέο χωριό Άλασσα, γιατί είχε "τίτλο" επ' ονόματί του σε οικία που βρισκόταν στην Άλασσα και ήταν κληρονόμος του 1/5 μεριδίου της περιουσίας του πατέρα του Θεοφάνη Χριστοφή Τσιουλλή.

30

35

Στις 10 Φεβρουαρίου, 1988, με επιστολή πληροφορήθηκε ότι λήφθηκε η αίτησή του και θα εξεταζόταν.

Στις 26 Μαρτίου, 1992, στάληκε από τον Έπαρχο Λεμεσού στον αιτητή η πιο κάτω επιστολή:-

40

"Έχω οδηγίες ν' αναφερθώ στο αίτημά σας για παραχώρηση κατοικίας στο νέο χωριό Άλασσα και να σας πληροφορήσω πως μετά από εξέταση του αιτήματός σας τούτο δεν

μπορεί να ικανοποιηθεί γιατί δεν καλύπτεται από τα υφιστάμενα σχετικά κριτήρια παραχώρησης κατοικιών στο νέο χωριό Άλασσα."

5 Αυτή η επιστολή περιέχει την απόφαση την οποία ο αιτητής προσβάλλει.

10 Παράλειψη να γίνει δέουσα έρευνα, η οποία προξενεί έλλειψη γνώσης των ουσιωδών γεγονότων, έχει ως αποτέλεσμα, λόγω παράβασης των αρχών του Διοικητικού Δικαίου, την ακύρωση της διοικητικής πράξης.

15 Πλάνη περί τα πράγματα συνίσταται, είτε με τη λήψη υπόψη μη υφιστάμενου γεγονότος, είτε με τη μη λήψη υπόψη υπάρχοντος γεγονότος.

20 Το Δικαστήριο, μετά από μελέτη των ενώπιόν του εγγράφων, είναι ικανοποιημένο ότι έγινε δέουσα έρευνα και ότι η Διοίκηση δεν ενήργησε με πλάνη περί τα πράγματα.

Η απόφαση κοινοποιήθηκε στον αιτητή με επιστολή του Επάρχου, δεν εκδόθηκε, όμως, απ' αυτό.

25 Ο αιτητής έστειλε με συστημένο ταχυδρομείο αίτηση στον Υπουργό Εσωτερικών. Αρμόδιο Όργανο ήταν το Υπουργικό Συμβούλιο.

30 Ο λόγος ακυρώσεως για αναρμοδιότητα του οργάνου δεν έχει τεκμηριωθεί. Παραμένει απλός ισχυρισμός ο οποίος απορρίπτεται.

Το δικαίωμα ακρόασης είναι ένα από τα βασικά δικαιώματα των Κανόνων Φυσικής Δικαιοσύνης.

35 Το δικαίωμα του διοικουμένου να τύχει ακρόασης στη διαδικασία έκδοσης πράξης που τον απειλεί είναι δικαίωμα δημόσιου δικαίου.

40 Ένα πρόσωπο, του οποίου τα οικονομικά συμφέροντα επηρεάζονται από απόφαση που λαμβάνεται από αρμόδια αρχή, πρέπει να έχει την ευκαιρία να κάνει γνωστή την άποψή του στην αρχή αυτή (βλ. *Νικόλας Μελέτης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 347).

Δόθηκε στον αιτητή κάθε ευκαιρία να θέσει την εκδοχή του,

την άποψή του, τα γεγονότα και το αίτημά του ενώπιον της Δι-
οίκησης. Επιστέγασμα ήταν η αίτησή του ημερομηνίας 14 Ιανου-
αρίου, 1988, που έχει προαναφερθεί.

Το δικαίωμα ακρόασής του το άσκησε και το παράπονό του 5
δεν ευσταθεί.

Η επιστολή ημερομηνίας 26 Μαρτίου, 1992, περιέχει αιτιο-
λογία η οποία δεν είναι πλήρης, αλλά συμπληρώνεται από τα 10
στοιχεία του Φακέλου.

Καμιά πράξη ή παράλειψη δεν προβλήθηκε που να συνιστά
υπέρβαση εξουσίας. Ο γενικός όρος "υπέρβαση εξουσίας" πρέ-
πει να εξειδικεύεται για να μπορεί να γίνεται δεκτός ως λόγος 15
ακυρώσεως.

Ο λόγος για υπέρβαση και κατάχρηση εξουσίας παραμένει
ατεκμηρίωτος, αστήρικτος, απλός ισχυρισμός και απορρίπτεται.

Ο αιτητής δεν ήταν ιδιοκτήτης κατοικήσιμης οικίας στην 20
Άλασσα. Στην προσφυγή του ισχυρίζεται ότι στο τεμάχιο 117
υφίστατο παλαιά οικία αποτελούμενη από ένα δωμάτιο, την
οποία ο αιτητής χρησιμοποιούσε για τη διαμονή του. Στον τί-
τλο, που ο ίδιος ο αιτητής επισύναψε ως Πειστήριο Γ στην προ-
σφυγή, περιγράφεται η ακίνητη ιδιοκτησία ως "τόπος". Το 1980, 25
χρόνο έκδοσης του τίτλου, ήταν ήδη τόπος, έκτασης 125 τ.π., χω-
ρίς κανένα κτίριο.

Ο αιτητής δεν παρουσίασε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι
πρόσωπα που βρίσκονταν στην ίδια κατάσταση μ' αυτό έτυχαν 30
διαφορετικής ευνοϊκής μεταχείρισης. Δεν τεκμηριώθηκε ο ισχυ-
ρισμός για πρραβίαση της αρχής της ισότητας.

Για τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή απορρίπτεται. 35

Καμιά διαταγή για έξοδα.

*Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς
έξοδα.*